

Choć rola gramatyki w dydaktyce językowej budzi od lat wiele kontrowersji, zdecydowana większość specjalistów jest obecnie zdania, że nauczanie tego podsystemu jest nie tylko wskazane, ale może być niezbędne w niektórych kontekstach edukacyjnych i w niektórych sytuacjach. Takim kontekstem są bez wątpienia studia filologiczne, ponieważ od ich absolwentów wymaga się, aby osiągnęli bardzo wysoki poziom biegłości w języku docelowym, tak aby stali się profesjonalistami, niezależnie od tego, czy będą pracować jako nauczyciele, tłumacze czy konsultanci językowi w dużych firmach. Oznacza to rzecz jasna, że powinni oni doskonale znać gramatykę języka obcego, przy czym ta wiedza nie może się ograniczać do umiejętności wykonywania ćwiczeń, ale powinna także umożliwiać zastosowanie poznanych struktur w komunikacji. Poziom kandydatów na studia filologiczne ciągle się jednak obniża, powodując, że wielu studentów ma ogromne problemy z użyciem podstawowych struktur gramatycznych, co jest nie lada wyzwaniem dla wykładowców prowadzących zajęcia z gramatyki. Jednym z rozwiązań jest stosowanie odpowiednich technik nauczania tego podsystemu, co może się jednak okazać niewystarczające, gdyż często brak jest czasu na zajęcie się wszystkimi strukturami, małą wagę przywiązuje się do ich wykorzystania w zadaniach komunikacyjnych, a sam proces nauczania jest bardzo tradycyjny. W tej sytuacji dużą rolę odgrywa stosowanie odpowiednich strategii uczenia się gramatyki, rozumianych jako celowe myśli i działania mające na celu lepsze zrozumienie struktur gramatycznych oraz wykształcenie umiejętności ich użycia w spontanicznej komunikacji.

Biorąc to wszystko pod uwagę, głównym celem badania jest określenie skuteczności treningu strategii uczenia się gramatyki wśród przynajmniej 150 studentów pierwszego i drugiego roku filologii angielskiej, przy czym skuteczność ta jest rozumiana w odniesieniu do liczby i przydatności stosowanych strategii, poziomu opanowania wybranych struktur gramatycznych (czasowniki modalne, inwersja stylistyczna i tryby warunkowe), tak pod kątem znajomości reguł, jak i umiejętności ich zastosowania w komunikacji, a także autonomii w procesie nauki gramatyki. Kolejnym celem badania jest określenie stopnia, w jakim skuteczność treningu uzależniona jest od poglądów na temat uczenia się i nauczania gramatyki, dominujących stylów uczenia się, motywacji, wytrwałości, ciekawości, poczucia przyjemności i zaangażowania. Na pierwszym etapie opracowane lub zmodyfikowane zostaną narzędzia służące poborowi danych i przygotowane zostaną materiały dydaktyczne, które będą wykorzystane w czasie treningu, przy czym zarówno narzędzia, jak i materiały poddane będą pilotażowi. Wybrane zostaną uczelnie, w których odbywał się będzie trening i przeprowadzone zostanie szkolenie dla wykładowców, odpowiedzialnych za jego implementację. Trening będzie trwał jeden rok akademicki (jeden semestr w każdej z dwóch grup), obejmie dziesięć 30-minutowych segmentów podczas zajęć z gramatyki i będzie polegał na prezentacji strategii, ich ćwiczeniu, a następnie stworzeniu możliwości transferu do nowych sytuacji. Dane zostaną zebrane przy pomocy następujących narzędzi: (1) kwestionariusze dotyczące użycia strategii uczenia się gramatyki, a także poziomu autonomii w nauce gramatyki, wypełniane przed rozpoczęciem treningu, w jego trakcie i po jego zakończeniu, (2) zadania służące ocenie stopnia opanowania struktur gramatycznych w odniesieniu do świadomej znajomości i umiejętności ich zastosowania w komunikacji, wykonywane przed rozpoczęciem treningu, po jego zakończeniu oraz cztery miesiące później, (3) ankiety dotyczące stosowania strategii podczas wykonywania tych zadań, (4) dzienniki wypełniane w czasie treningu, oraz (5) kwestionariusze dotyczące przekonań na temat uczenia się i nauczania gramatyki, stylów uczenia się, motywacji, wytrwałości, ciekawości, poczucia przyjemności i zaangażowania, wypełniane przed rozpoczęciem treningu. Analiza danych pozwoli na określenie skuteczności treningu, przede wszystkim w odniesieniu do rozwoju wiedzy językowej, jak również czynników moderujących jego skuteczność i będzie punktem wyjścia do modyfikacji materiałów wykorzystanych w jego trakcie. Opracowane materiały mogą znaleźć zastosowanie podczas zajęć z gramatyki na studiach filologicznych, co może się przyczynić do lepszego opanowania tego podsystemu.